Üksik number 4 senti.

Jõhvis müügil varahommikul

Alutaguse Teataja

Ilmub Jõhvis igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.

TOIMETUS ja TALITUS: Jõhwis, Rakwere tän. 7-a. Telefon 43 ja Narvas tel. 34. — Tegevtoimetaja Roman Hoona.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga 50 senti
3 kuud „ 150 „
6 „ „ 280 „
1 aasta „ 550 „
Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 116. Jõhwis, teisipäewal, 24. oktoobril 1933. a. V aastakäik.

Esimene ülesanne olgu igaühel tellida omale „Alut. Teataja" 1. nowembrist.

„Koit",
Kõnetraat 2-44.
Pääsmed 10--50 senti.
Algus äripäeval k. 6 p., pühapäeval kell 3 p.
Kassa awat. pool tundi enne algust kuni kella 10 õht.

Viimased päevad. Väljapaistev kahekordne eeskava! Viimased päevad.
Hooaja uusim, lõbusaim ja elegantseim helioperett
Valsi joovastuses.
Võrratu helioperett tulvil võluvat muusikat, laulu, tantsu, nalja ja armastust. Muusika Joh. Straussi motiividel. Film mida tullakse vaatama teistkordelt!
Parimate näitl. koosseis: **Martha Eggerth, P. Hörbiger, T. Berliner** j.t.

II.
Paanika Chicagos.
Samanimelise Robert Heymanni populaarse romaani järgi.
Peaosades: **Olga Tschehhova, Hilda Hildebrandt, Hans Rehmann, Ferdinand Hart, Villy Frank-Frebitsch.**

EELTEADE:
„Luige laul" G. Cooper ja H. Hayes,
„Laulude laul" M. Diedrich.

Põllumeeste loterii kindel lõpploosimine on pühapäeval, 29. okt. s. a. kell 5 p. l.

Murdwargus Peetri apteegis.

Wargad pääsesid aknapurustamise teel apteegi ruumesse.

Ööl wastu esmaspäewa toimiti Narwas, Peetri pl. nr. 2 asuwas Peetri apteegis murdwargus. Wargad tungisid lukustatud apteeki läbi ruumi akna ja wiisid kassast ära umbes 40 kr. raha.

Wargus awastati hommikul apteegi awamisel. Selgus, et ööse1 on purustatud apteegi hoowipoolne aken, mille kaudu tungitud siseruumi ning hiljem wäljutud samal teel.

Kuna hoowiwäraw on apteegi majal ööse1 alaliselt lukus, siis näib, et wargad on üle naabrimaja aia tunginud hoowile. Ent selle oletuse kinnituseks kohalekutsutud ametiwõimud ei leidnud aga tõendusi.

Samal ööl tungisid wargad ka Madise t. nr. 63 asuwasse K. Kütti elanikkudeta majja. Siin langes warastele saagiks kummiwoolik ja mitmesuguseid riideid. Kokku 36 kr. wäärtuses. Majja pääsemiseks kasutasid wargad akent, millel klaasid olid warem purustatud.

—

Rahwuslised poksiwõistlused „Wõitlejas".

„Wõitleja" mehed wõidukad.

Reedel peeti Narwa „Wõitleja" spordiringi korraldusel rahwuslised poksiwõistlused k. s. „Wõitleja" ruumes.

Wõistlesid kärbeskaalus: Pruskin, NMKÜ, wõitis Käsperi, Wõitleja, punktidega.

Samas kaalus sai Saawolainen, „Wõitleja", loobumise wõidu Grigorjewilt, NMKÜ.

Sulgkaalus: Borman, Tallinna poksiklubi, wõitis Tiltsi NMKÜ.

Kukkkaalus: Üllatuseks wõitis Aps, „Wõitleja", Glüke, poksiklubi „Gong".

Kergekesskaalus oli eriti huwitaw wõistlus. Kohtasid Laarens, ‚Wõitleja', ja Krassikow, NMKÜ. Wõitis Laarens.

Kesskaalus: Soo, ‚Wõitleja', wõitis Raudna, „Wõitleja".

—

Rügemendi üleajateenijad wõitsid laskmises

kaitseliidu Narwa malewat

22. oktoobril peeti Narwa linna karjamaal asuwal laskerajal Narwa kaitsemalewa ja 1. jalawäerügemendi üleajateenijate laskurklubide waheline laskewõistlus. Wõitjaks tuli rügemendi üleajateenijate laskurklubi 2527 silmaga 2404 wastu.

Paremaid tagajärgi saawutasid: n.a.o. A. Talli 264 silma, ltn. A. Kütt — 262, n.a.o. E. Wilberg — 258 ja weltw. Sarapik 258 silma.

Kokkuwõetult peab tähendama, et malewlased ületasid seekord enda, saawutades õige häid tagajärgi. Nii oli O. Lellepi saawutus 252 silma ja F. Ledewil 243.

Hiljem andis major Lepp üle paremaile laskureile auhinnad.

Narwa majaomanike aastapäew.

Laupäewa õhtul Narwa majaomanike selts pühitses oma organisatsiooni 16. aastapäewa banketiga „Ilmarise" ruumes.

Meeleolukuse eest oli hästi hoolitsetud. Lauluettekannetega esinesid „Wõitleja" näitlejad prl. Walentin ja hra Jürgenson. Tantsuettekanded olid pr. Kotschnewi tantsitaridelt.

Seltsile ütlesid terwituri töösturitelt hr. Ellert, linnapea Luts, wäikekaupmeeste ühingult Kaik, toimetaja R. Hoona „P. Kodult", ärijuht E. Pihlau „P. Eestilt", Uuekülа majaomanikkudelt Janson j. t. Kooswiibimine waheldamisi tantsuga kestis kaugelt üle kesktöö. Tantsuks mängis A. Wigla orkester.

K.-s. „Wõitleja" aastapeakoosolek

kutsutakse kokku seltsi ruumesse esmaspäewal, 30. oktoobril. Päewakorras 1932/33 aasta aruande kinnitamine, 1933/34 a. eelarwe, uute liikmete wastuwõtmine, liikmemaksu kindlaksmääramine, walimised põhikirja järgi. Kinnitamisele tuleb ka teaatri kodukord. Kuna koosolekul tuleb arutusele teaatri küsimus, siis koosolek tõotab kujuneda õige elawaks.

Jõhwi kütiring,

mis töötas senini Jõhwi malewkonna juures, on ühinenud Jõhwi metsaühinguga. Metsaühingu kütiringi juhiks on H. Lill.

—

Hõimuaktused koolides.

Laupäewal, 22. oktoobril korraldati Narwa koolides hõimuaktusi.

Ühisgümnaasiumis kasutati selleks wiies ja kuues tund. Kõnega esines koolijuhataja W. Nano. Peale selle oli deklamatsioone murdeluule alalt õpilastelt ning V-k klassi õpilane E. Munak luges ette hõimuterwituse ajakirjast „Eesti Hõim".

Kooli laulukoor kandis ette Ungari hümni ja mõne teise helipala.

Tööstuskoolis aga, kus laupäewiti teoreetilisi tunde ei ole, korraldati hõimuaktus juba reedel wiimaste tundide asemel. Hõimuterwituse kandis ette koolijuhataja hr. Mutt ja päewakohase hõimukõnega esines õpetaja G. Matto.

Hõimupäew 4 algkoolis.

Narwa linna 4. algkoolis korraldas lootusring „Loitew leek" peoõhtu ja ühtlasi hõimupäewa ettekanded. Lühikese ülewaate hõimurahwaste pere kohta andis koolijuhataja T. Käbin. Laulis kooli lastekoor päewakohaseid laule õpetaja A. Kirikmari juhatusel, peale selle oli kawas lugemis- ja muusika-palasid. Noorkotkaste poolt olid wäike näidend ja püramiidid. Lõpuks oli teelaud lootusringi liigetele ja külalistele.

Th. Lutsu tantsukursused Narwas.

Teisipäewal algawad Tartu populaarsema tantsukooli Th. Lutsu abiõpetaja Fred Rugini korraldusel moodsate tantsude kursused, Suur tn. 13. Wene seltsi ruumes kell 8 õhtul.

Walitsus wõttis asjaajamise üle.

Laupäewal enne ametasutiste töö lõppu, enne kella 2-te wõtsid kõik uued ministrid asjaajamise oma eelkäijatelt üle.

Haridusselts i peakoosolekul arutati 25. a. juubeli kawa.

Pühapäewal peeti Narwa raamatukogu ruumes Haridusseltsi üldkoosolek.

Koosolijate poolt kinnitati eelarwe ja wõeti wastu aastaaruanne.

Edasi anti ülewaade seltsi tegewusest ja tulewikukawatsusist. Kuna lähemal ajal selts pühitseb oma 25 a. juubelit, siis otsustati sel puhul koostada broshüür, mis kajastaks seltsi tegewust.

Wanuse järele langesid juhatusest wälja M. Ambos ja prl. Marks. Wiimane waliti tagasi, kuna Ambose asemele waliti prl. Kurlents.

Rewisjonikomisjon, kuhu kuulusid T. Käbin, A Pahla ja Undusk, waliti terwes koosseisus tagasi.

N.-Jõesuu majaomanikud ei poolda iseseiswust

Suur rahwakoosolek N.-Jõesuus. — Hakatakse koguma allkirju N.-Jõesuu alewi Narwa linnaga liitmise kasuks

Narwa-Jõesuu maja- ja krundiomanikkude juhatuse poolt olid kutsutud kokku 22. skp. k.-s. „Kalju" ruumidesse Narwa-Jõesuu maja- ja kinniswarade omanikud, et wõtta seisukohta Narwa-Jõesuu alewi tulewiku kohta. Kohale olid palutud ka Narwa linnapea J. Luts ja Narwa linnawolikgu juhataja Hansing.

Koosoleku juhatajaks waliti Piik, protokollis Wakker.

Koosolekul olid sõnawõtmised wäga elawad. Eriti ägedasti tungiti kallale senistele alewijuhtidele. Härrad Naidjonow ja Kirk püüdsid näidata, et niikaua, kui sotsialistide käes on alewi omawalitsus, ei saa loota, et alewi eelarwe saaks jälle tasakaalu wiidud, et wõlakoorem ei suureneks ja heakord paraneks. Teiste sõnawõtjate poolt püüti näidata, et Narwa-Jõesuu elanike peamiseks sissetulekuallikaks on teenistus suwitajaist. Alewiwanem Jostman ja tema sõbrad püüdsid wäita, et heakorra eest on püütud jõudumööda hoolitseda; wõlg on tekkinud elektriwalgustuse sissejeadmisest, mis aga ennast 6 aasta pärast tasub ja heakorra tõstmiseks juba palju kaasa on aidanud. Puudujääk eelarwes on tekkinud sellepärast, et wõlgade sissenõudmine pole olnud edukas. Peale selle on alewil 6 miljoni sendi eest waranduri.

Kirk näitas, et puudujääki pole millegagi katta; wõlad on lootusetud ja waranduse on ülemäära kõrgelt hinnatud, veale walgustuseliini. Teiste sõnawõtjate poolt püüti näidata, et praeguste olude juures alewil pole wõimalusi heakorra alal midagi ära teha. Peaks wähemalt ootama kuus aastat, kuni alew oma wõlgadest lahti saab ja seegi on küsitaw. Narwa linnapea Luts selgitas küsimust wäga asjalikult ja täiesti erapooletult, näidates ära, et maksud Narwa linnaga ühinemise korral üldiselt ei tõuse, pealegi on Narwal suuremad wõimalused suwituskoha heakorda tõsta, kuigi see toob Narwa linnale esialgu kaasa suuri kohustusi, kuid suwitajate arwu tõusust on huwitatud ka Narwa elanikud. Härra Hansing leidis, et Narwa-Jõesuu kui ka Narwa linna elanike huwides on ühinemine hädatarwilik. Narwa linn ei aja siin taga mingisugust kitsast omakasupoliitikat.

Kuna waidlustel ei näinud lõppu tulewat, siis tegi majaomanik Weedam ettepaneku, et N.-Jõesuu jääks edasi tegutsema alewina. See ettepanek sai poolt 85 ja wastu 94 häält. Sellega polnud weel selge, kas wastuhääletajad on linnaga ühinemise poolt wõi soowiwad oma linna. Et selles küsimuses lõplikult selgust saada, selleks waliti koosolekul 4-liikmeline komisjon, kes hakkab ühes seltsi juhatusega majaomanikelt ühinemise kasuks allkirju korjama. Seega selgub lähemal ajal, kas N.-Jõesuu pooldab linnaga ühinemist.

—

Alutaguse skautide aastapäew.

20. skp. pühitses Alutaguse skautide malewa oma esimest aastapäewa. Alutaguse skautide malewa asutati möödunud aastal Jõhwi skautide eestwõttel. Ennem kuulusid Jõhwi ja ümbruskonna skautrühmad Narwa ja Rakwere malewate alla. Aastapäewa aktuse awas malewa wanem Schmeil. Järgnes aruanne tööst ja referaat, mille ette kandis i jsk. E. Elewant. Külalistele demonstreeriti põrandawõimlemist, mida juhatas malewa juht H. Jürna. Demonstratsioonist wõtsid osa peale skautide ka hundipojad.

Terwituri aastapäewaks olid saatnud peastaabist skm. Mihkelson, kol. W. Koch, Rakwere malewa ja teised. Awar Jõhwi gümnaasiumi saal oli kogunud külalisi täis.

Alutaguse skautide malewa alla kuulub 8 rühma umbes 200 ükskliikmega.

Suletud liidud tegewusse.

Teatawasti suleti sisekaitse ülema otsusel Eesti noorsotsialistlik liit, Eesti sotsialistliku tööliste partei wõimlemisrühmad, Eesti wabadusõjalaste liidud, „Põhja küttide" leegion, üleriiklik wabadusõjalaste ühendus ja demokraatlik liinisõdurite ühendus.

Nüüd on otsustatud anda wabaks neude ühingute ja liitude tegutsemine, kes tunnustawad meie senist ja uut põhiseadusliku korda, erand tehakse wast neile ühingutele ja liitudele, kes ilmselt on kas senise wõi uue põhiseadusliku korra wastased. Samuti antakse awatawatele ühingutele ja liitudele uuesti luba kanda oma wormiriietusi ja eraldusmärke.

Wastutawa toimetajana

kirjutab „Põhja Kodule" tänasest numbrist alates alla ajakirjanik Roman Hoona.

Lugege „Alut. Teatajat"

Kino „Skating"
Algus äripäev. kell 6, pühap., kell 3.

Esmaspäeval, 23. oktoobril. Viimane päev! Suur enneolematu edu!
I. „TARZAN". Džungli koledused ja primitiivne armastus.
II. „CHARLY VAHVA SÕDUR" Ilus muusikaline helioperett.

Teisipäevast, 24 okt. Ainult kolm päeva!
Suur ilus kahekordne eeskava, mis rahuldab kõiki
1. „Kolonel Belovi lesk".
Kunstiline draama 10 jaos, praegus- ja endisaja vene elust, võluvate rahvalauludega. Tegevus sünnib kaunil Krimmi poolsaarel, Mustamere kallastel ja Moskwas. Peaosades anderikkad näitlejad **OFIA MAGARIL** ja **G. MOSALEVSKY.** Film on vene keeles.

2. Haruldasem suurfilm „Draakoni tütar".
Haarav armuromaan Sax Bohmeri teose järgi.
Peaosades: ***Anna May Vong, Varner Oland*** ja Tokio kelserliku teaatri näitleja **Sessue *Hayakava.***

EELTEADE: Järjekorras veetlev iludus ***Joan Crawford,*** näitelina kü kestavaim mees ***Clark Gable*** saksakeelses helifilmis ***„Neiud ilma tulevikuta".*** („Müüdud armastus").

Varsti üllatus publikule!
Näitelaval! Välismaa atraktsioon!
Maailmakuulsad, Itaalia muusikaal-klounid
4 Truzzi 4
ja populaarsed akrobaat-tantsijad
Luise ja Angell Ferroni.

Mõnele kildkonnale.

wastuseks.

Wihane rahwahääletuse kihutustöö on seljataga; hääletuse tulemused kõigil teada; ajalehed suuremalt jaolt oma hinnangud ja tõekspidamised awaldanud; isegi wana walitsus lahkunud ja uus kinnitatud...

Pääle rahwa otsuse teadasaamist on kõik läinud waikselt. Et rahwas üksmeelselt otsustas, see on röömustaw ja kõige tähtsam. See on meie tulewiku kindlustuse pant. Ja seni kui ühine mehemeel püsib, püsib ka eesti rahwas... Tuleb tagasi uus kuldne kungla aeg...

„Põhja Kodu" on kaasa elanud eesti wabaduswõitluse wiimase ägedama waatuse. Pommiderahe all ilmudes aitas ta waimliselt frondilwõitlejaile kaasa. „Põhja Kodu" on näinud ja kaasa elanud tolleaegse rahwa meeleolu. Ta on Eesti riigi algusest kuni tänaseni wahetpidamata kaasa aidanud riigi kindlustamisele ja ülesehitamisele. „Põhja Kodu" on näinud ka kõiki poliitilisi wõitlusi ja kilkondlisi sepitsusi. Üksikud kildkonnad on tihtigi mõnel juhul hüüdnud „hosianna", kuid sellele on järgnenud „ristipoomine".

Niisugune on kildkondade ja üksikute tulipääde arusaamine ja tegewuse alusti. Seatakse purjed nii, kuidas see omale kasulikm. Niisugused purjede seadjad ei ole kunagi kindlad riigi ülesehitajad...

Ent eesti rahwas ja tõsine Narwa seltskond ei ole niisuguse õletulelise hingega. Tuletame meele enamlasteaegset eesti põhiseaduse rahwahääletust, mil kõik wõim oli wene punawäe käes.

Rahwas ei hääletanud mitte enamlaste wõimu käsu järele, waid ütles julgelt, et tahab olla waba iseseisew rahwas. Ta ei kartnud, kuigi teadis, et algab weresaun, mis ka algaski... Oli Narwaski neid küllalt, kelle ptinapigistused lõpetas kuul... Kas kartsid need inimesed? Ei. Nende hinges põles kustumata wabaduse tuli. Warju wallast nad waatawad meie pääle ja julgustawad tõsiseid Eesti poegi ja tütreid.

Ei olnud ka nüüd see pime mass, kes nädala eest meie põhiseaduse kohta oma kindla sõna ütles. See oli julge wabadustkaitsja eesti rahwas. Ütlen, et walus oli tõesti kuulda, kui tihti süüdistati meie otseseid wabadusewõitlejaid riigi äraandjaiksi...

Aga. Kurb näha on see, et mitte ainult kihutustöö ajal, waid ka nüüd, peale rahwa kindlat otsust, hakkawad üksikud omakasu-püüdjad ja kildkondilised sepitsejad oma tegewust... ülejooksikud, kiitlejad, salasepitsejad ja omakasuihaldajad ei ole kunagi kusagil kindlad, ega sunda ka midagi kindlat läbi wiia. „Põhja Kodu" on alati mõnelt poolt süüdistatud, et ta on kõigitt meie põhiseaduse muutmise läbiminemisele kaasa aidanud.

Nüüd on korraga teised tuuled. Mõnelt poolt teatakse selgelt ja julgelt tõendada, et see leht on waenuline wabadussõjalastele ja rahwa tahtele. Ärijuht olewat tänawale wisatud... Kõik see on asja tõstokude mitteteadmine ja ülespuhutud liialdus, mida tahetakse walada demogoogia wormi. Mitte leht ei olnud selles süüdi, waid terwe see kõmu seisis isiklikel motiiwidel. Ja enne kui seda said teada kahjurõõmutsejad, oli ta juba likwideeritud. Ei ole ärijuht tänawale saadetud, ega ka leht wabadussõjalastele waenulikuks muutunud. Niisuguse arwamise tõrjume meie tagasi.

Mõned meie lehe sammud olid sündinud koguni teistsugustel motiiwidel, millel ei olnud palju ühist põhiseaduse muutmise küsimusega ega meie üldsuunaga.

Elu ise õpetab tulipäid... Tuleb eraldada isiklikud ja perekondlikud asjad riiklisist...

Usun, et lugejatel on küllalt kainet arusaamist, mis on isiklik tulipääsus ja mis on riiklikud küsimused.

T. Käbin.

Lühiteateid

Peipsist Viru rannikuni.

Wirumaalised tulet. kursused Jõhwis.

Laupäewal, 21. ja pühapäewal, 22. okt. korraldati tuletõrje liidu korraldusel tuletõrje juhtidele wirumaalised tuletõrje kursused, millest wõttis osa 162 tuletõrjujat. Laupäewal olid loengud, kus esinesid tuletõrje liidu instruktor W. Peterson j. t. Gaasiasjanduse loengu pidas Jõhwi malewkonna gaasipealik A Erm. Pühapäewal oli riwiõppus, praktilised harjutused ja ühine kooswiibimine.

Jõhwi malewkonna laskewõistlused.

Pühapäewal, 22 oktoob. korraldati Jõhwi malewkonnas laskewõistlused, millest wintpüssidest wõisid osa wõtta ainult esilaskurid ja kütid. Wintpüssidest 300 m A. kl. tuli 1) A. Gabriel 102 s. 2) Ilwes 88 s. 3) malewkonna pealik major Tomberg 88 s.; B. klassis 200 meetrilt 1) E. Waldmann 107 s. 2) A. Järw 105 s. 3) H. Teksal 93 s.; püstolitest duell-märklauale 1) K. Otto 2) A. Gabriel 3) A. Reks. Järgmisel pühapäewal järgnewad wõistlused spordipüssidest ja kuulipildujatest. Laskewõistlus mida juhatas Jõhwi õhukaitse pealik H. Kill, kestis kuni pimedani.

Wõi eest saadakse üle kahe aasta keskmise.

Jõhwi piimaühingus saadi mööbunud kuul 165 senti wõi kilo eest, mis on parem 1932. ja 1931. septembri wõihindadest. 1932. aastal maksis wõi kilo septembris 113 senti, 1931. aastal 160 senti. Wälisrewident, kes rewideeris Jõhwi piimaühingu asjaajamist, leidis ühingus asjaajamise kõigitt korras olewat. Ühing töötab wõlgadeta.

Nii oli majanduskonverentsi algus!

Maailma majanduskonverents Londonis algas pidulikn „banketiga." Ja meeleolu oli wäga soodne. Kuid — kongress waibus aegamööda suurriikide wahel ettetulnud majandusliku lahkhelide tõttu, ilma et midagi tähelpandawat oleks suutnud korda saata.

Kodukaswatusliikumine

eelolewa karskuspüha tulipunktiks.

Kõik, kes meie ühiskondlikku elu ligemalt tunnewad, wäidawad, et meie kodude kaswatuslik tase on madal. Raskeid kaswatuswigu tehakse mitte ainult kehwades töölisperekondades, waid isegi meie seltskonna n. n. koorekihis. See taseme madalus awaldub peaasjalikult ükskõiksuses kaswatusküsimuste suhtes, kaswatamatajätmises ühelt poolt ning kaswatusliikudes wäärwõtetes teiselt poolt. Wäga paljud lastewanemad pole üldse teadlikud, kui tähtis tegur inimsaatuse kujunemisel on kaswatus ega pane selle kuigi suurt rõhku. Peaasi, et laps süüa saaks ja tal riie seljas oleks! Pannakse ekslikult liiga suuri lootusi kooli peale, otsekui suudaks kool ja õpetaja selle wõrdlemisi lühikese aja jooksul, mis lapsed on nende mõju all, imet teha. Ei wõeta arwesse, et laps kaswatusliikudele mõjudele kõige wastuwõtlikumatel ajajärkudel, esimestel eluaastatel ja sugulise küpsmise ajal, on ainuüksi kodu kaswatada.

Nende wäärnähtuste wastu wõitlewal kodukaswatusliikumisel on täita kolm ülesannet.

Huwi äratada kaswatusküsimuste wastu — see on kodukaswatusliikumise esimene ülesanne. Tuleb wõidelda lühinägelikkuse wastu, millele laste tulewik on tähtsusetu asi. Tuleb näidata, kuidas sotsiaalsed pahed, kuritegewus, alkoholism, tööpõlgus jms. on tingitud kõigepealt puudulikust kaswatusest. Tuleb rõhutada, et lapsed just enne ja pärast kooliaega kõige enam wajawad wanemate asjatundlikku hoolitsust ja juhtimist.

Lastewanematele kaswatustööks juhatust anda — see on kodukaswatusliikumise teine ülesanne. Ainult huwi äratamisest on wähe. Sellega peab käima kaasas konkreetsete ja hästi põhjendatud juhiste pakkumine. Wiimased aastakümned on kaswatuse alal toonud wäga palju uut. Mõnigi endistest kaswatusmeetoditest on uuemate uurimuste walgusel osutunud ekslikuks. Uute kodude kaswatuse meetodite tutwustamise ja lewitamise eest on siiamaani wäga wähe hoolitsetud. Samuti puuduwad meil õppeasutised, kus tulewased wõi ka praegused emad saaksid põhjalikuma ettewalmistuse laste kaswatamiseks. Sellepärast tuleb ajakirjanduses, kõnekoosolekutel, õpiringides j. m. enam kaswatusküsimusi käsitleda. Tuleb nõuda, et naiskutsekoolides kaswatusküsimustele enam rõhku pandaks.

Lastewanematele appi minna — see on kodukaswatusliikumise kolmas ülesanne. Häädest nõuannetest on wähe kasu seal, kus puuduwad wõimalused nende teostamiseks. Mahajäetud orbade ja puudustkannatawate laste toitlustamises, riietega warustamise jms. eest hoolitsewad lastekaitse asutised. Kodukaswatusliikumine peab neid ettewõtteid toetama, kuid eriti peab ta aitama kehwematel perekondadel täita puhtkaswatusliikke ülesandeid. Sel alal on lasteaedadel, laste mänguringidel, lastekohtutel ja -pidudel j. t. s. ettewõtetel suur tähtsus.

Kodukaswatusliikumise eestwõtjaks on Eesti Karskusliit, kes eelolewal karskuspühal kawatseb propageerida eriti just kodukaswatusliisi põhimõtteid.

Wene nimed ja nende kirjutamine eesti keeles.

2. Juhan Pillikse.

Nüüd waatleme teist sõnaliiki, nimelt seda, kus esineb wene kaks e-d. Nime Андреева, Сергеева juures patustatakse meil kõige enam, kirjutades lihtsalt Andreeva, Sergeeva. Selle juures jäetakse kahe silma wahele asjaolu, et eestlane kahe e-d sõna keskel hääldab lihtsalt kui teisewältelisi e-d. (Näit. sõna Eeva, teekond). Siin tuleb tingimata kasutada j-i. Sergejeva, Andrejeva. Kuid päris täpne pole seegi. Me pörkame siin nimelt j-i ees seiswale esimesele e-le. Wene keeles on rõhk sellel tähel. Kui meie seda e-d rõhutaksime, tuleks ta ikkagi liig lühike — nagu e sõnas telegramm. Sergejeva pole wenelase kõrwale kuigi õige. Kuna wene e antud juhul asub eesti teisele wältele kõige lähemal, peame kirjutama Sergeejeva, Andreejeva jne., milline sõnaworm on ka kõige lähedamal algupärasele häälduamisele.

Samuti teisele wältele kõige lähemal seisawad ka teised rõhuga ühekordsed täishäälikud wene nimedes. Nii siis: Морозов, Калугин, Сталин, Наумов, Жуков kirjutame Moroosow, Kaluugin, Staalin, Nauumow, Shuukow (Zuukow). (Meie ei kirjuta ju ka Калуга, Тула ühe u-ga, waid itta Kaluuga, Tuula.)

Ja nüüd — jälle üks segadusitekitaw juhtum — wene в nime lõpuks. Смирнов, Судаков, Петров kirjutatakse wene в niihästi -f, -ff, kui ka -w. (Smirnof, Smirnoff, Smirnow). W-d siin soowitada ei saa, kuna see meelitaks eestlast asetama sõnarõhku esimesele silbile ja ta hääldaks Смирнов'i lihtsalt Smirnow. Siin tuleb teha reegliks: Wene в-ga lõppewad nimed, milliste rõhk on eelpool wiimast silpi, tulewad eesti keeles kirjutada lõpul w-ga, Морозов — Moroosow, Наумов — Nauumow) neile aga, milliste rõhk on wiimasel silbil, kirjutame -ff. (Смирнов — Smirnoff, Петров — Petroff.)

Nüüd waatleme nimesid poolrõhulise s-iga keskel. Nimega Люсина näiteks peame s-i erilise kõlawuse pärast kirjutama Ljuussina, mitte Ljusina ega Ljuusina.

Lähtudes eeltoodust, tuleb tarwitada eesti keeles kahekordset tähte ka niisugustes nimedes: Зуев,—Suujew, Семенов, — Semjoonow, Строгов, — Stroogow, Николаев, — Nikolaajew, Тасин,—Taassin, Гусев,—Guussew, Давыдов—Dawõõdow jne. jne. jne.

Omaette peatükki moodustab wene nimede kirjutamise juures muljeeruw konsonant. Seda on meil ainuke wõimalus märkida j-iga, millist teed on ka käidud. (Любимов — Ljubiimow) samuti sõnalõpu pehme märk (путь, ртуть) kirjutame putj, rtutj. Muidugi ka wene ю saab teha eestlasele häälduamispäraseks ainult ju-ga. (Трютрюмов, — Trjutrjuumow).

Kahjuks ajalehe piiratud ruum ei luba käsitada käesolewat teemi latautuslikumalt. Need read tahawad olla ainult katse luua süsteemi meie wene nimede eestikeelses kirjutamises ja sellastena on mõeldud kaaskodanikele-wenelastele ning enneköike — meie ametiasutustele, mispuhul allakirjutanu loodab, et ka teistelt sellele teemile sõna wõetakse. Olgu soowitatud worm halb wõi hea — peapõhimõte on siiski ühtlus. Ei ole kaugeltki hea, kui mõni wene Морозов paari inimpõlwe järele on mitmesugustes paberites ja kirjades küll Morosow, Morosof, Morosoff, Mooroosow, Mooroosoff... jne.

Doktor X.

Arno Alexander'i kriminaalromaan.

17.

„Doktor X" — waid ainult nimi — ei midagi — ja siiski...

9.

Ärgates uimastusest Minz pidi esmalt tuletama meele, mis oli juhtunud. Too neetud direktor oli teda, igasuguste olukordadega karastatud detektiiwi, trumbanud üle ja löksu meelitanud! Nüüd ta istus siin luku taga ja wahepeal...

Minz puudutas käega walutawat pead. Tundis midagi märga ja kleepuwat. Weri — loomulikult — mõtles ta. Ta pidi wõrdlemisi sügawale kukkunud olema. Õieti ta wõis olla röömus, et see oli läinud nii õnnelikult. Sellise tahtmatu hüppega pimedusse ta oleks kergesti wõinud murda kaela. Ettewaatlikult ta sirutas end. Kõik ihuliikmed tekitasid talle walu. Ta püüdis mõelda, ent walutaw aju sünnitas waid segaseid, katkendlisi mõtteid.

Mida wõis kogu too õnnetu lugu tähendada? Kas ei töötanud direktor doktor X-iga ühe mütsi all? Midagi muud wõis lõpuks waewalt oletada.

Igal juhul ta pidi püüdma siit õigel ajal põgeneda, muidu hukkawad nad siin tema nagu roti, kes ei leia teed peitu pugemiseks.

Minz otsis üles oma taskulambi. Süütas selle, kuid ruum jäi endiselt pimedaks. Loomulikult! Lamp oli kukkumise juures purunenud!

Ta tõi tuletikud esile ja katsus karpi. Tänu taewale, see oli alles päris täis.

Süütas siis tiku, walgustades enda ümbrust. See oli kitsas, räpane kelder; põrand oli niiske, seinad kattunud hallitusega.

Ja ülal, kolme, nelja meetri kõrgusel, ta silmas wõretatud awaust.

Waewaga ta weeretas tühja tünni seina ääre ja ronis sellele, wõret walgustades.

Minz raputas meeleheitlikult wõreraudu. Ta piirituks hämmastuseks need andsid kohe järele. Sein pidi olema wäga wana ja pude.

See ei sarnanenud ju sugugi doktor X-i tööle! Doktor X kindlasti kunagi ei lukustaks temale kardetawat inimest keldrisse, kust wõib kergesti põgeneda.

Ent küll see juba selgub. Esmajoones tuleb olukorda kasutada. Ära, ära siit!

Ähkides ta tasis teise waadi esile ja püüdis seda tõsta esimesele. Töö õnnestudes ta ronis higist nõretawaoa üles ja murdis wõre lõpulikult eest. Ronis siis käratult läbi kitsa awause. Hetkeks seisatus kuulatades. Oli nii pime, et ta ei suutnud eraldada, kus wiibib. Niiske mulla omapärane lõhn lasi oletada, et ta oli sattunud kusagile hoowi.

Ettewaatlikult ta kobas pikki müüri. Astunud waewalt paarkümmend sammu, ta nägi äkki walgust ja ümber nurga waadates paistis wanamoeline nõrgast elektritulest walgustatud wäraw.

Minz hiilis hääletult wärawani ja surus kiirelt käepidemele. Jälle ta waatas hämmastanult ringi. Wäraw ei olnud lukus. Hetkeks ta mõtles järele, awas siis kähku wärawa ja astus kitsale, halwastiwalgustatud kõrwaltänawale.

Kärmete sammudega ta eemaldus sellest hädaohtlikust paigast. Alles kui ta kuulis mootorite ja tänawraudtee mürinat ta rahunes. Ühes apteekis ta lasi siduda oma haawad ja sõitis kohe onu erakorteri juure. Juba tänawalt ta märkas Harderi töötoas tuld. Kui teener oli awanud ukse Minz kuulis tasast jutukõminat.

Esmalt kõneles onu ja siis —.

„Noh, pagana päralt, seda isikut ma ju tunnen!" hüüdis ta äkki, hoolimata teenri juuresolekust.

Ainsa tõmbega ta kiskus ukse lahti ja seisis Harderi töötoas. Politseipresident istus kirjutuslaua taga ja segamise üle pahane, waatas tulijale. Toas põles waid wäikene laualamp, jättes kõik eemalolewad esemed poolhämarusse. Sellepärast Minz wõis Harderi wastas istuwat isikut näha waid ebamääraselt.

„Mis sul meele tuleb?" hüüdis Harder tahtmatult.

„Ni siia sisse tungida?! Mul on tähtis kõnelus..."

Wahepeal Minz oli külalise kõrwalt lähenenud. Nüüd ta seisis otse tema ees ja ütles pikkamisi, ja pilkawalt naerdes:

„Ah, mu armas! Seda sa ei wõinud uneski näha, et.."

Harder tõusis wihasena toolilt.

„Oled sa tõesti arust ära..."

Samal hetkel külaline hüppas istmelt nagu hullunud, kiljatades heledalt.

„Roimar! Roimar! Aidake, härra politseipresident!"

Harder istus pead raputades ja waatas kord Minzile kord külalisele.

„Tahaksin küll teada, kes siin õieti on hull! Mu õepoeg, külaline wõi ehk ma ise?"

Minz seisis ukse ees, harkis jalul, käed surulud sügawale taskuisse. Ta naeris, ent see ei olnud hea naer.

„Ei, ei wennas," ütles ta halwakspanewalt, siit sa ei pääse..."

Harder tõusis äkki, wihast kahwatuna, toolilt.

„Nüüd see on mulle aga siiski liig! Mis sul meele tuleb, siin minu majas üht lugupeetud inimest sellaselt alandada..."

Külaline haaras kramplikult politseipresidendi käe.

„Ja, aidake mind!" palus ta. „See ta on! Tema on see roimar!"

„Lubage!" Harder naeris waljult, „see on ju inspektor Minz!"

„Ja, jal nii ta end nimetas!" sosistas külaline hirmust wärisedes.

„Kelm!" sõnas Minz pikkamisi, iga sõna toonitades „wilets kelm!"

Harder heitis wäsinult käega.

„Härrad ei tunne nähtawasti teineteist. Wast tohin eftleda? Siin minu õepoeg, inspektor Minz kriminaalametist ja härra Kulowitsch, linnahaigla direktor, kelle suhtes wäljendused, wennas' ja, kelm' kindlasti on wäga ebakohased."

„Nii?" ütles Minz, „arwad sa tõesti? Küsi ainult sellelt härralt, miks ta mind lukustas pimedasse keldrisse!"

Ostan

igasuguseid veini, likööri, limonadi, äädika, ekstrakti ja tindi

pudeleid,

ning apteegi rohuklaase ja purke.

Narwas, Viru tän. nr. 15.

Wastuwõtt igapäew kella 8—5-ni.

Põllumeeste loterii lõpploosimine pühapäewal.

Põllumeeste loterii lõpploosimine, mis pidi olema 24. sept., peetakse nüüd Wabariigi Walitsuse otsusel eelolewal pühapäewal, 29. okt. s. a. kell 5 p. l.

See on walitsuse otsus, seega loosimine on kindlasti, kuna loterii loosimine on ükskord juba edasi lükatud. Wõitude kogusumma on 2 miljonit.

Tähelepanu!!!

Lähemal ajal maailmasõja suurfilm

„Tannenbergi lahing".

Jälgige linnatuse.

K. Pätsi kabinett.

Walitsuseliikmed eranditult wäljaspoolt Riigikogu

Walitsust toetawad põllumeestekogu, sotsialistid ja wähemusrahwused.

Pereheitmisi põllumeeste ühend. erakonnalt ja keskerakonnalt.

Laupäewahommikusel riigikogu esimees K. Einbund esines järgmise teadaandega:

Riigikogu tegi otsusega 17. okt. esimehele ülesandeks esineda riigikogule ettepanekuga wabariigi walitsuse kokkuseadmise ja ametisse kutsumise asjas.

18. okt. tegin wabariigi walitsuse kokkuseadmise ettepaneku härra Konstantin Pätsule, kes selle wastu wõttis.

Täna teatas minule Konstantin Päts, et temal on läinud korda wabariigi walitsuse kokkuseadmise ülesanne.

Wõttes ajuseks härra Konstantin Pätsu kirja tänasest kuupäewast riigikogu esimehele, esinen riigikogule ettepanekuga.

Riigikogu otsustab kutsuda ametisse wabariigi walitsuse koosseisus: riigiwanem — Konstantin Päts, haridus- ja sotsiaalminister — Nikolai Kann, kaitseminister — Paul Lill, kohtu- ja siseminister — Johan Müller, majandusminister — Karl Selter, põlluiööminister — Nikolai Talts, teedeminister — Otto Sternbeck wälisminister — Julius Seljamaa.

Wõttes sõna korra kohta, teeb T. Kalbus (kesker.) ettepaneku määrata tunniline waheaeg. Põhjus: uue walitsuse koosseis tehti rühma juhtidele teatawaks laupäewa hommikul kell 10. Rühmad ei ole saanud wõtta seisukohta, eriti keskerakond.

*

Laupäewa hommikul oli Riigikogus niisugune meeleolu, et arwati kindlasti walitsuse kriisi lahenemist. Ja kriis laheneski.

Koosolekut ise aga nimetatakse meie parlamendi dramaatilisemaks koosolekuks.

Põllumeeste kogude nimel teatas A. Jürmann, et nende erakond toetas walitsust, kuid wastutust ei kanna. Walitsuse toetamist deklareeriwad ka wenelased ja sotsialistid, kelle esindaja Ast loodab uuelt walitsuselt wajalisi samme uue põhiseaduse maksmapanemiseks.

T. Kalbus (keskerak.) teatas, et keskerakonnal ei ole K. Pätsi wastu usaldust ja sellep. hääletab wastu.

A. Söster (põll.-as.) ütleb, et walitsust wõib luua ainult wäljaspool Riigikogu seisew isik. Päts aga praegu walitsuse loojaks ei ole kohane. Hääletawad wastu.

Peale rühmade seisukohti wõttes sõnas A. Anderkopp (keskerak.) ja teatas, et lahkub rahwuslikust keskerakonnast. Temaga ühineb ka M. Juhkam. Päenumaa rahwasaadikud A. Kask ja J. Soontak deklameerisid, et nemad jääwad riigikogusse iseseiswate Pärnumaa rahwasaadikutena, kuna lahkuwad keskerakonnast.

üheno. põllumeeste erakonnast lahkumisest annawad teada ka K. Einbund ja K. Franto, kes lubasid ühineda kogudega.

Hääletuse tagajärjed kujunewad järgmisteks: poolt 49, wastu 38.

Seega on uus walitsus kutsutud ametisse.

Sõidurist — „Mädchen für alles".

Pildil küljekorwiga mootorratas, millega saab ka sõita weepeal. Nimelt küljekorw kujutab enesešt õige korralikku süsta.

Pildil ongi kujutatud see omapärane paadisõit.

Narva tegevväe ja tagavaraväe ohvitserid on ühine pere!

Meeleolurikas kooswiibimine laupäewa õhtul.

Läinud laupäewa õhtul korraldati Narwas 1. jal. rügemendi tagawaraohwitseride sektsiooni poolt pidulik omawaheline kooswiibimine, kuhu külalistena olid kutsutud tegewväe ohwitserid eesotsas garnisoni ülema kolonel Pulki ja major Simsoniga. Kooswiibimisest wõttis osa ka prefekt L. Kane kui reserwohwitser. Üldse oli kokku tulnud üle 100 ohwitseri, kes kooswiibimisel westlesid omawahel. Tuletati meele wabadussõjaaegseid päewi. Meeleolu muutus soojaks, nii et Narwa tegew- ja tagawarawäe ohwitserid näisid olewat muutunud täiesti ühiseks pereks. Kooswiibimise hea korraldamine tuleb panna peamiselt garnisoni ülema kolonel Pulki arwele, kes juhiosawusega on osanud muuta mitmesuguste maailmawaadetega inimesi ühe perekonna liikmeiks, kelle wahel walitseb südamlik sõprus.

Kooswiibimise tegelik korraldamine lasus peamiselt sektsiooni juhatuse: major Maasiku, kapten Kabanowi, kapten Tamme ja ltn. Dultzi ning kogu esimehe major Simsoni õlgadel.

Märkimiswäärt on asjaolu, et meie reserwohwitserid jagunewad kahte suurde ossa: ühed, kes ohwitseriks saanud juba maailmasõja ajal, siis läbiteinud wabadussõja ja hiljem demobilisatsiooni puhul reserwi arwatud; teised, kes saanud reserwohwitseri ettewalmistuse juba rahuajal aspirantidena ja kes pärast seda lipnikkudena reserwi arwatud. Esimesed omawad sõjakogemusi ja juhtimise praktikat, teised on saanud kawakohase kwantumi sõjalisi teadmisi ja oskusi, kuid oludest tingitult märksa wähem juhtimise praktikat.

—

6 võistlust pühapäewal.

B-klassi karika wõitmiseks wälisawaateid NMKÜ-l.

Pühapäewal, 22. oktoobril peeti Narwa linnasportdiwäljal seltside poolt annetatud karikale B. klassi jalgpalli lõpuwõistlusi.

Wõistlusist wõtsid osa Hokiklubi, WSR, Wõitleja ja Astra meeskonnad.

Esimesena mängisid Astra ja Hokiklubi. Mängu juhtis wahekohtunik Berger. 20 minutiline poolaeg lõppes tagajärjega 1:0 Hokiklubi eduks. Ent teisel poolajal saawutas Astra tasuwärawa — 1:1. See wahekord jäigi lõputulemuseks.

Järgmisena kohtasid N. M. K. Ü. ja Wõitleja. Wõitleja näis wastasest nõrgemana, ent N.M.K.Ü. meeskonnal ei läinud korda saawutada wärawat. Nii lõpetati mäng wahekorraga 0.0.

Edasi mängisid Astra ja WSR-i meeskonnad. Ka wiimased mängisid wiiki — 0:0. Astral oli wõimalust rohkelt, kuid puudus mees, kes oleks teinud tabawa löögi. Nagu alati, nii ka seekord oli Astra meeskonnas „kangelaseks" wä Saka. Mees süüdistas mängu ajal kaasmängijaid saamatuses, ent ise oli sealjuures kõige saamatum.

Järgmisena mängisid Hokiklubi ja Wõitleja. Nagu eelmised mängud, nii kujunes ka see mäng tasawägiseks ja mäng lõppes tagajärjega 0:0.

Ka Astra ja Wõitleja mängisid wiiki — 1:1.

Lõpuks kohtasid NMKÜ ja Hokiklubi. Kuna ilm muutus pimedaks, siis oli kohtunikul wõimatu mängu jälgida. Ent kohtunik Tresch laskis siiski mehi mängida pimeduses. Ta lõpetas mängu mõni minut enne õiget aega. Miks ta mängu warem ei lõpetanud, jääb arusaamatuks. Näib nagu oleks mees kartnud et Hokiklubil tuleb lahkuda wäljalt kaotajana, sest NMKÜ oli mängus ülekaalus ning saawutas esimesel poolajal wärawa.

Ärapeetud wälkturniiriga taheti selgusele jõuda milline meeskond on wääriline omama wäljapandud karikat. Et aga üks mäng jäi lõpetamata, siis ei ole weel kindel, kes wõidab karika. Mängutabeli järele on seni esikohal NMKÜ meekond.

Murdwargad restoraanis.

„Lennukist" wiidi wiina, õlut ja toidualneid.

Öösl wastu 20. okt. tungisid wargad läbi akna Narwas, Uus liiv nr. 56 asuwasse restoraan „Lennukisse" ja wiisid ära wiina, õlut ja toiduaineid. Omaniku kahju 40 krooni.

Nagu restoraani omaniku seletusest hiljem selgus, kuulnud ta öösel läbi une müra. Müra põhjust selgitama minnes nägi mees, kuis wargad põgenesid ühes saagiga läbi akna tänawale. Ta ruttas kurjategijaile järele, ent wiimastel läks korda kaduda pimedusse.

Kohe teatati sissemurdmisest kriminaalpolitseile, kuid seni ei ole korda läinud kurjategijaid kindlaks teha.

—

Omandage ÜENÜ Narwa osakonna loterii pileteid.

Teatawasti on praegu käimas Narwas ÜENÜ Narwa osakonna loterii, mille piletid hinnalt kõigile kättesaadawad. 10 sendi eest wõib wõita: lauahõbedat, kohwiserwiisi ja must-tuhat muid wäärtuslikke asju.

Kuuldawasti jõuawad piletid lõpule juba tänahomme, sellepärast omandage pileteid juba täna.

Pileteid on weel müügil osakonna liikmetel, „Põhja Kodu" ja „Põhja Eesti" talituses ja osak. ruumes, Kraawi tän. 16. Loterii loosimine on kindlasti 18. nowembril s. a.

Rahwaülikool

algab tegewust.

Endiste aastate eeskujul algab Rahwaülikool oma tegewust „Ilmarise" üldloengutega. Esimene loeng on reedel, 27. oktoobril kell 1/2 7 õhtul. Loeb wannutatud adwokaat A. Pahla: „Meie uus põhiseadus.

Seni on seletatud sellest miitingukõnedes, kuid nüüd kuuleme asjatundjatelt, misugune ta tõesti. Sellepärast on loota kõige elawamat osawõttu. Sissepääs kõigile maksuta.

Rahwaülikooli juhatus.

Jõhwi malewkonna 15 aastapäewa pühitsemine

toimub 19. now., milleks kohapeal käiwad eeltööd.

Lugege „Alut. Teatajat".

Põlewkiwikaewandustes

on läbiwiidaw wedelhapniku tarwitamine lõhkumistöödel.

Narwalase mäeinsener O. Wuhti wälismaa õppereis tõendab seda.

Mäeinsener O. Wuht on toiminud pikemaajalisi uurimusi ja katsetamisi wedelhapniku abil lõhkeaine walmistamise kohta Eestis. Uurimused on annud täiesti rahuldawaid tulemusi. Wedelhapniku abil walmistatud lõhkeaineid saab wäga edukalt kasutada just põlewkiwitööstustes. Seniajani on põlewkiwikaewandustes kasutatud ammonium-salpeetrit sisald. lõhkeaineid.

Kõige olulisem on aga see, et neid lõhkeaineid wõib wäheste wäljamaalt toodawate tooresainetega ja abinõudega walmistada Eestis. Jääks kodumaale õige suur summa waluutat, mis nüüd lõhkeainete eest läheb wälismaale.

Katsetega algas insp. Wuht juba mööd. aastal. Tegelikke proowe on toimitud põlewkiwikaewandustes, mispuhkudel katsed on annud rahuldawaid tulemusi. Uurimuste kestwusel on insp. Wuht tutwunenud wastawa literatuuriga ja teinud pikema wälismaareisi, mille kohta hr. Wuht seletas meie lehe kaastöölisele järgmist.

„Wälismaal wiibimine wõimaldas mulle saawutada palju kasulikke andmeid ja kogemusi wedela-hapniku tarwitamise alal lõhketöödeks- üldine mulje aga wälismaareisust oli niisugune, et igalpool oldi temaga wäga rahul igas suhtes ja ma arwan, et Eestis ei sünnita selle lõhkumisewiisi läbiwiimine olulisi raskusi.

Berliinis wiibisin 5 päewa, kus sain dr. Lisse käest kaks huwitawat teaduslikku kirjatööd wedelhapniku üle ja palju muid kasulikke andmeid. Pealegi warustas mind dr. Lisse 3 soowituskirjaga ja täpselt wäljatöötatud reisikawa, kuhu kuulusid järgmised töö-tuskeskkohad: 1) Die Arbeitsgemeinschaft Kollenbach-Rochtief, 2) Rheinisch-Westfalische Sprengstoff-Actien-gesellschaft ja 3) Rauaärtsi kaewandus Br. Sosiete Miniere des Terres Rouges, Audun Tiche, Prantsusmaal. Ka aitas dr. Lisse selleks kaasa, et ma wõisin Berliinis tutwuneda „Heylandt" wabrikuga, mis on kuulus wedelhapniku masinate walmistamise poolest. Saksa kaaliühisuses selgus, et seal on 1932. aastal tarwitatud 1.000.000 klg. wedelhapnikku, seega umbes 5 korda rohkem, kui meil Eestis seda kawatsetakse teha. Huwipakkuw oli muuseas ka Mäetööstuse Kinnitusühisus, mis asub Berliinis ja millel on üle kogu Saksa riigi 8 sektsiooni ja katsekaewandus Ölsenkirchenis, kus uuritakse õnnetusjuhtumite tekkimiste põsjuseid ja otsitakse wiise nende juhtumite ärahoidmiseks. Nimetatud ühisuses oldi arwamisel, et wedelhapniku tarwitamine lõhketööde juures on wähemhädaohtlik kui tükislõhkeained. Reisenbecki külataolises linnas tutwusin Emsi jõe süwendamistöödega, kus lõhketööd toimuwad wedelhapniku abil. Nii selgus, et wedelhapniku abil on wõimalik lõhketöid korraldada ka wee all.

Juhannes Killip

Kaardimäng ja armastus.

Öeldakse nii, et kellel ei wea kaardimängus, sellel weab armastuses. Ja ümberpöördult — kui need armastuse-asjad on sassis, siis kes mõistlik on, wõtab kaardikimbu kätte ja tal weab häbemata kombel. Wõib saada üheainsa õhtuga miljonäriks. Nii, jah, räägitakse, aga kõigele sellele waatamata on inimesi, kelle peale isegi rahwatarkus ei halka. On, näiteks, niisugune tüüpus, nimega Peetrus Peterson. Nii kui mees kaardilauda istub, nii muud polegi, kui kaasmängijate näod muutuwad röömsateks. On juba ette teada, et raha tuleb.

Aga kas arwate, et sõber Peetrus Petersonil sellepärast nende romantiliste asjadega weab? Oh, ei kaugeltki mitte.

Tunnen Peetrust juba pikemat aega. Ta on igati heasüdamlik meesterahwas ja seltskonnas äärmiselt korralik ning tagasihoidlik. Ühesõnaga — igatipidi nett poiss. Aga siis juhtus niisugune jube lugu, et Peetrus Peterson armus. Päris ülepeakaela või kõrwuni, nagu rahwas armastab öelda. Juhtus see nii: ühel suwel, sellest on juba kolm aastat tagasi Peetrus suwitas mererannas. Päewad olid ilusad ja päikselised ja supelwõõraid wooris kokku iga päew sadade kaupa. Ühel niisugusel ilusal päewal Peetrus sooritas ujumise eemal lahes asuwale boile. Ta jõudis meremärgi juure ja nägi, et seal oli keegi juba ees. Tütarlaps kastanpruunide juuste ja sõstrasilmadega. Märgates Peetrust, näitsik waatas ehmudes talle otsa, kiljatas ja hüppas wette ning hakkas tugewate tõmmetega kalda poole ujuma. Kohmetunud Peetrus tundis, kuis pilk neist ehmunud sõstrasilmadest tungis talle sügawale südamesse ja wõib olla weel sügawamale. Nagu tola hoidis ta ühe käega boist kinni ja wahtis ammulisui eemalduwale kaunitarile järele. See oli, nõndaütelda armumine esimesest pilgust ja Peetrusele paistis, kui oleks isegi merewesi muutunud paari pügala wõrra soojemaks.

Talle järele! käis läbi Peetruse pea ja kirudes end oma otsustuswõime puuduse pärast, noormees sõõstis lainetesse. Muidugi mõista ei tarwitse me lisada, et see oli hilja. Edumaa oli eesujujal nii suur, et ta tükk aega enne Peetrust pääsihile jõudis. Kui noormees weidi hiljem rannas oli, ei olnud sõstrasilmisest tütarlapsest enam jälgegi.

Järgnewad päewad olid Peetrusele kui sipelgapesas istumine. Warahommikust hilisõhtuni luusis ta rannas ja takseeris igat liiwalpikutawat naisolendit terawasti — ehk on see tema sõstrasilmine tütarlaps? Kuid — ei leidnud.

Kaks nädalat otsis Peetrus nii oma südame daami aga asjatult. Siis läks ta südamewaluga kuurhausi ja wõttis enda korralikult täis. Kurwastusest, nõndaütelda. Kestõõ oli juba ammu läbi ja orkester mürtsutas mängida wiimast walssi, kui Peetrus oma tuikuwad jalad ja nõksuwa pea tantsusaali wedas. Ja — osa üheteistkümnes isanda ime — seal, ühes lauas istuski tema sõstrasilmine tütarlaps. Nüüd, Peetrus, kasuta juhust, mille saatus ise sulle pakub, käis mõte läbi Peetruse pea ja kindlal sammul tüüris ta enda laudade wahelt oma südamekaunitari poole. Kuid — parajasti just, kui ta ajas enda sirgeks, et teha kummardust sõstrasilmadega tütarlapsele, tõusis kõrwallauast keegi leitnant ja jõudis Peetrusest ette. Poisil jäi waid üle üle waadata, kuidas ta keerutas tantsijate hulgas ja kui ilusti tütarlapse pruun juus lehwis. Ja siis oli lõpuwalss! Südamewaluga läks Peetrus tagasi einelauda ja pistis weel paar poolikut napsi järele. Siis tahtis ta minna kohe saali, et tabada oma kaunitari wähemasti kojuminekul. Kuid — saali minnes nägi ta, et teine oli juba läinud.

Sel suwel ei juhtunud ta enam teda nägema, kuigi istus siitpeale iga õhtu kuurhoones.

Peetrus elas ühes pansioonis. Ühel hommikul ärkas ta kolistamise peale kõrwaltoas. Ilmselt tähendas see pakkimist. Ta kuulis, kuis kanti kohwreid trepist alla, ootawasse autosse. Olles huwitatud, kes wõiks olla see warane kolija, astus Peetrus koridori. Ja — mis te mõtlete — kolija oli Peetruse oma daam! Toosama sõstrasilmaline tütarlaps oli elanud suwe läbi Peetruse naabertoas. Ja Peetrus polnud teda kohanud!

Mis imegi, ütles endale kibestunud noormees. Hulkusin ju päewadläbi rannal ja öösiti kuurhausis. Neetud lugu!

Möödus weel mõni kuu. Juba puistas sügis puuladwusse lehtede kulda ja üle maa puhusid niisked ja jahedad tuuled. Ühel niisugusel päewal Peetrus sõitis pealinna. Ühes jaamas laskis tema rong teise reisirongi mööda. Ja seal — Peetrus nägi, seisis ühe kupeeakna taga tütarlaps pruunide juuste ja sõstrasilmadega! Nüüd pean ma ta kätte saama, käis mõte läbi Peetruse pea. Ta istus Tapal järgmisele tagasisõitwale rongile ja kihutas Narwa tagasi.

Ja — seekord paistis, et õnn Peetrusele naeratab. Ta kohtas oma südamedaami ühel kella-wiie-teel. See oli küll lühike wiiw, mille nad said olla koos, kuid sellest piisas Peetrusele. Tütarlaps oli hurmaw. Ta naeratas Peetrusele nii armsasti ja nad olid mõned hetked kui paradiisis. Kuna preili oli seltskonnaga, siis anus Peetrus teda, et nad kohtuks. Seda enam, et tütarlaps pidi paari päewa pärast lahkuma. Nad rääkisid kokku, et kohtuwad teisipäewal kohwikus.

Sellel kohtumisel Peetrus tahtis puistata oma südame kaunitar jalgade ette. Ta walmistus selleks kohtamiseks nii suure innuga, nagu läheks ta pulma. Isegi roosikimpu ei unustanud ta.

Kindlaksmääratud kellaajal Peetrus ruttas kohwikuukse juure.

Selgus, et kohtamisest ei tule midagi wälja. Nimelt oli kohwikuomanik südaöösel pakkinud sisse kõik oma seitse asja ja lasknud wõlausaldajate eest jalga. Kohwik oli suletud.

Kirudes ja wandudes Peetrus läks koju. Kohtamisele kindel, ei olnud ta preililt küsinud ei nime, aadressi ega muud. Nüüd oli jälle kõik otsas.

No öelge, lugupeetud lugejad, kas wõib kõige selle põhjal öelda, et Peetrusel armastuses weab?

Aga sellele waatamata kaotas ta samal õhtul kaardimängus kakssada krooni. Jah, ei wea inimesel. Ei kaardimängus ega ka armastuses. Aga — wõibolla on see wiimane siiski see õige wedamine armastuses.

Lugege „Alut. Teatajat".

Unustamata õemeest

Osvald Rosenthali

mälestavad kurbuses

L. Kull ja S. Karja perekonnaga.

Tänuawaldus.

Täname südamest kõiki sugulast, sõpru, härra prefekt Kane't, 2. jks. palitseikomissari ja kadunu endiseid armsaid kaasametnikke, kes minu kalli mehe ja meie isa

August Grigordoi

muldasängitamisest nii soojalt osawõtsid ja meie leinale kaasa tundsid.

Sügawa tänutundega

lesk ja lapsed.

Narva I rajooni konstaabel Virumaal kuulutab, et müüakse avalikul

enampakkumisel

28-dal oktoobril 1933. a. kell 12 Narva vallas, Karostelli külas Narva-Jõesuu Ühispanga nõudmise rahuldamiseks Grigori Varshavski vallasvara, mis koosneb heintest, kalapüügi paadist, noodast, nooda ankrutest ja kartulitest ja mis on hinnatud 210 krooni. Pakkumine algab hinnatud summast.

(allkiri)
Narva I rajooni konstaabel Virumaal.

Eesti Omavalitsuste Kinnitusse'ts

„OMA"

JUHATUS: Tartus, Riia tän. 41, kõnetr. 3-44.

Tule-, elu-, invaliidsuse-, murdvarguse-, klaasi-, koduloomade-, rahekindlustused.

Edasikindlustuste vastuvõtmine vallaseltsidelt Peaagentuur: Rakveres, Viru Panga juures, Pikk 2, kõnetr. 109. Esindajad igalpool.

Kaubanduse ja raamatupidamise kursustele

registreerin osawõtjaid Narwas, Kiriku tän. 25—6 igal äripäewal kella 11—13 ja 16—20-ni.

Palun kõigil osawõtta soowijail, kes pöörduſid hra. J. Weidendamm'i poole, selgituse saamiseks tulla registreerima kuni 9. oktoobrini s. a.

Austawalt

Ed. Hendrikson,
kursuste juhataja.

Ostu-müügiäri

Pikk tän. 22, telef. 127.

„Estonia" Rakveres.

Ostan, müün, üürin ja vahetan

grammofone ja plaate.

Suures valikus igasuguseid **muusikariistu, mööbl., jalgrattaid** ning **majatarbeid.**

Sealsamas võtab „Esto-Band'i" orkestri tellimisi vastu hra V. Viil.

Johannes Aaviku

Keeleline käsiraamat

(niihästi uuendusliku kui ka ametliku keele tundmaõppimiseks)

ja 20 Euroopa keelt

on müügil piiratud arvul „Põhja Kodu" talituses.

Samas võetakse vastu tellimisi neile raamatuile.

Kuulutage meie lehes!

Vajatakse

mees-pikolod

või

nais-kelnerit.

Narvas, Viru t. 1 restoraani.

Müüa

reformpõhjaga

voodi ja toalettlaud.

Narvas, Tuleviku t. 10—11.

Müüakse

toolid, lauad, sohwa ja forte-pianiino.

Müüdawaid asju wõib näha Kredit Panga majas, K. Nikitini juures, Jõhwis.

A/s. „Linaprodukt"

Mõisakülas.

Linaketramise, kudumise ja pleekimise vabrikusse linade ja takkude vastuvõtmine on alanud.

Tööheadust tagab moodsamale masinatega varustatud tööstus, mis võimaldab kiirelt töötellijate soovide täitmist.

Vabriku esindaja

A. Villers,

Jõhvis, Turuplats 7.

Samas müüakse kauemat aega väljalunastamata vabrikusse saadetud töid.

Raadio ringhääling.

Teisipäeval, 24. oktoobril.

17.45. Heliplaate ja reklaami. 18.00. Välismaisi päevauudiseid. 18.15. Lastetund. 18.45. Kodumaisi päevauudiseid. 19.00. Dr. Al-er Massakas: Puriennust. 19.30. Arthur Sikkenberg: „Ekskursioon teatri minevikku". 5. loeng: „Shakespeare'i aegne inglise teaater". 20.00. Ülekanne Tartust. 20.10. Kontsert. Juh. R. Palm. 21.00. Esperantokeelne nädalakroonika. 21.30. Heliplaate.

Kolmapäeval, 25. oktoobril.

17.45. Reklaami ja heliplaate. 18.00. Välismaisi päevauudiseid. 18.15. Heliplaate 18.30. Põllumajanduslikke teateid. 18.45. Kodumaisi päevauudiseid. 19.00. Ülekanne Tartust. 20.10. Kaitseministeeriumi puhkpillide orkestri kontsert. Juh. kaitseväe orkestrite inspektor ltn. Reder. 21.30. Vana tantsumuusikat heliplaatidelt.

Jõhvi elektri-valtsidega jahuveski

müüb kohapeal kõiksugu veskisaadusi, nagu igat sorti püüli- ja saiajahu, sepikujahu, tangu, odra ülesõelajahu, leiva- ja loomajahu.

Hinnad soodsad. Austusega **omanik.**

Puhtaid kaltse ostab

O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse"

trükikoda.

Narvas, Salme tänav 5.

A. Kotschnev'i aurulaevandus

Narva — Narva-Jõesuu

Aurulaeva sõiduplaan

19. sept. kuni muutmiseni.

Äripäevadel
Narva-Jõesuust:
kell 6.45 homm.
„ 14.20 (2.20 p. l.)
Narvast:
kell 12.20 päeval
„ 15.30 (3.30 p. l.)
Pühapäev. ja pühadel
Narva-Jõesuust:
kell 8.15 homm.
„ 11.— „
„ 18.— (6 õht.)
Narvast:
kell 9.30 homm.
„ 12.15 päeval
„ 19.10 (7.10 õht.)

Sõiduhind:

I kl. 40 snt., II kl. 25 snt., sõjaväelased liitrite ettenäitamisel: I kl. 20 snt., II kl. 13 snt., lapsed ja koolilapsed (koolitaja kestvusel) I kl. 20 snt., II kl., 10 snt. Narva — Tõrvala (Smolka): I kl. 30 snt., II kl. 20 s. Narva—Riigi: I kl. 25 s., II kl., 15 s. N.-Jõesuu—Jaht-klubi 10 s. Kohalikudele ekskursantid. (mitte vähem kui 20 inimest) hinnaalandus 20 protsenti, sissesõitnud võõrastele — sõiduhind hinnaalanduseta. Bagash 10 kilogr. 12 s. Koerad ja jalgrattad à 10 s.

Narwa arstid.

Dr. V. Lebedev.

Tripper, siifilis ja nahahaigused.

Vastuvõtt 10—1 ja 4—7.
Vabaduse t. 29, telef. 208.

Kõrguspäike.

Dr. V. Jakovlev,

Vestervalli t. 27, krt 2. Telef. 196.

Laste- ja naistehaigused.

Vastuvõtmine on igal äripäeval kl. 3 — 5 ja 7 — 8; pühapäeviti kl. 12—1.

Dr. G. Michelson.

Haavahaigused. Röntgeni kiirtega läbivalgustused ja pildistamine.

Võtan nüüd vastu: 8—9; 3—1/2 6; 1/2 8—1/2 9.

Pühapäevadel 12—2.

Rahu tän. 12,
teisel korral.

Elan nüüd
Salme t. 2 (Tulsu majas)
Dr.

Ilse Ugam-Põder

Naishaiguste eriarst.

Vastuvõtt kl. 1/2 9 — 1/2 10 ja kl. 3—5 p. l. Telef. 312.

Dr. A. Striž

Sugu- ja nahahaigused

Vastuwõtmine igal äripäewal hommikul kella 8—9 ja õhtul kella 5—8.

Pühapäewil kella 12—1.

Walge tänaw nr 5.

Narwa-Jõesuu - Narwa

autobuse sõiduplaan

1-sest septembrist kuni muutmiseni.

Liinipidaja A. Hek.
N.-Jõesuu, Luha t. 6, tel. 31.

Äripäewadel
Narwa-Jõesuust:
Kell 7.30 (Peetri platsilt)
„ 13.00 (raudteejaama)
„ 20.00 (raudteejaama)
Narwast:
Kell 10.30 (Peetri platsilt)
„ 14.30 (raudteejaamast)
„ 20.45 (raudteejaamast)
Pühapäewadel
Narwa-Jõesuust:
Kell 9.00 (Peetri platsile)
„ 13.00 (rdt.-jaama)
„ 19.30 (rdt.-jaama)
Narwast:
Kell 9.35 (Peetri platsilt)
„ 13.35 (rdt.-jaamast)
„ 20.45 (rdt.-jaamast)

Sõiduhinnad: Peetri platsile 35 s., raudteejaama 50 senti. Õpuritele 25 senti.

Tuli väljamaalt tagasi ja võtab jälle haigeid vastu

Dr. med.

F. Mühlen.

Sünnitusabi ja naistehaigused.

Vastuvõtmine: esmaspäeval ja kesknäd. **7—8** õhtul, teisip. ja reedel **3—4** p. l.

Kraavi tän. nr. 14, dr. Levitski korteris.

Elan nüüd
Suur tän. 15
(Lusti apteegi vastas).

Silmaarst

Dr. S. Kisilbasch

Vastuvõtmine ärip. 9—2 p. ja 6—7 õht.

Pühap. 10—11 e. l.

„Al. Teataja"

talituses võetakse vastu tellimisi

igasuguste trükitööde

PEALE:

igasugused planketid
kirjaümbrikud äridele ja asutustele
tsekiraamatud
etiketid
nimekaardid
kihlakaardid
volikirjad
eeskavad
lendlehed
aruanded ja eelarved
kontoriraamatud
loteriitähed
müürilehed
pääsetähed

ja muid trükitöid Tellimised täidame korralikult kõige lühema aja jooksul.

Hinnad väljaspool võistlust.

Th. Lutsu

tantsukursused

Abiõpetaja Fred Nugin'i juh.

Narvas, Suur tän. 13 (II korral Vene seltsi ruumes).

Algan esimese segakursusega teisipäeval, 24. okt. kell 8 õht. KAVAS: Tango, Quick-step, Inglis-valss ja viimased uudised Pasa-doble, Blues-valss.

Organiseeritud gruppidele hinnaalandus. Eratunnid soovitud ajal. Kõnetunnid kella 12—2 ja 6—8 õhtul kursuste ruumes.

Ämmaemand M. Bergfeld-Kõrts

Narvas,

Salme tän. 1.

(Tuisu kaupluse vastas).

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin

Nais-, sugu- ja sisehaigused

Wastuwõtmine

Joala tän. 19, Sinka majas Juhkentali apteegi kõrval

Iga päew kella 11—1 ja 5—7.

Eestimaa Autojuhtide ja Mototehnikute Ühingu Narva osakond korraldab

autojuhtide kursused.

Daamidele eraldi tunnid. Õppekava ja tingimused saab teada: N. Sokolovilt, Posti tän. 25—7, O. Laksbergilt, Peetri pl. 15/17 ja Ed. ja A. Knuude'ilt, Jaanilinn, Torni pl. 4, telef. 1-72.

Viimane ülesandmise tähtpäev on 15. november s. a.

Juhatus.

Valgus tungib sinna majja,

kus loetakse erapooletut, demokraatlikku ajalehte

„Alut. Teatajat"

Vastutav toimetaja August Rosenvald — O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse" trükk. — Väljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastusühisus"